

Boerderij Vermeer kent lange voorgeschiedenis

door Jan van Helvoirt

Omstreeks 1660 boerde Hendrik Jan Jans op de hoeve waar nu familie Vermeer woont. Blijkbaar stond er nog een huisje vlakbij. Het verpondingsboek van 1681 geeft aan dat er bij de boerderij nog een 'aangelag' hoorde, *daer Mathijs Jan Antonis op woont is groot 1 loopse 2 roeden*. Hendrik betaalde het behoorlijke bedrag van 12-4-14 gulden aan onroerend goed belasting. Het Collectboek der Verpondingen van 1718 geeft Antonis Joosten als bewoner.

In 1735 was Jan van Spreeuwel eigenaar van de hoeve.

De dochter van Jan van Spreeuwel, Antonetta genaamd, trouwde op 7 januari 1753 in Diessen met Adrianus Laurens de Cort. Deze Adrianus was op 12 september 1726 op de Haghorst geboren als zoon van Laurentius Henricus de Cort en Adriana Adriani Bressers. Adriaan was een grote boer geworden. Volgens de 'Lijst van hoorngeld en bezaaide landen' bezat hij 46 loopsen en *6 hele en 1 half beest*.

Adriaan de Cort bezat twee boerderijen

Het gezin De Cort-Van Spreeuwel kreeg acht kinderen: Adriana, Johannes, Maria, Laurentius, Henrica, Maria Catharina, Johanna en Norbertus Adriaan. Zoon Laurentius zou pachtboer op Mijntjeshoef worden. Moeder Adriana Van Spreeuwel stierf op 27 juni 1786. Nadat ook Adriaan overleden was, werden de onroerende goederen verdeeld in december 1810.

De jongste zoon Norbert, die gehuwd was met de Esbeekse Adriana Paulus Hagen, erfde 'hoeve Vermeer'. De situering van de boerderij was:

-west en zuid: vroente (woeste gronden);

-oost en noord: Jan van Nieuwkuyk.

De bijbehorende gronden waren op dat moment:

-*Nieuw Erf*

-*de Donck*

-*Beemd noord de Broekstraat*

-*de Zak*

-*Hooyken*

-*Lege Stede*

-*Broekveld Donkere Wiel*

-*Spie de Geukensche Weide*

Een tweede boerderij uit die erfenis ging naar zoon Jan Adriaan de Kort. Die boerderij is reeds lang afgebroken en was gelegen tussen de Broekstraat en de boerderij Van Dorst/Van Doormaal. In 1832 boerde er nog Jan van Corven. Enkele percelen waren:

-*de Bogt*

-*Broekveld de Lange Elsschot*

-*Kwaden Dries*

-*Heide Schuurveld*

-*Koppengoed*

-*Putten de Koeweiden*

-*Scheurke*

De belending van deze grote hoeve was:

-oost: straat;

-zuid: Broekstraat en Frans van Gool;

-west: vroente;

-noord: wed. Johannes Pluym.

Norbertus de Kort kreeg in 'hoeve Vermeer' drie kinderen: Paulus, Hendrikus en Cornelia. Cornelia trouwde met Anthony van Beurden en Paulus met zijn zuster Petronella van

Beurden. Paulus en Petronella bleven op de ouderlijke hoeve wonen en kregen zeven kinderen. Op 17 september 1844 deelden de drie kinderen De Kort de nalatenschap.

Cornelia en Paulus deelden een groot aantal bouw- en weilanden samen. Cornelia kreeg bovendien: *een kamer, scheidende op de tong of brandmuur van de schoorsteen, eene schuur in de helft, de schop uitmakende een gedeelte van nr. 753, de helft van de tuin scheidende op de hofpad nr. 754.* De totale waarde bedroeg voor het deel van Cornelia f 1200,-. Zoon Paulus verwierf *de woning en de stal met erf en de helft in de schop den de halve tuin scheidende op de pad.* Hendrikus de Kort erfde alle vruchten en de oogst op het veld. Hij kreeg verder de drie koeien, de hoge en lage kar, de ploeg en de eg en alle verdere *bouwmansgereedschappen.* Tot slot beurde hij f 900,- aan contanten om zo aan de f 1200,- waarde te geraken.

Op 19 oktober 1872 kwamen de zeven kinderen van Paulus de Kort 's middags om 7 uur *ten herberge van de weduwe Johannes van Helvoirt te Diessen:*

1. Norbertus de Kort;
2. Simon de Kort, landbouwer te Diessen;
3. Jacobus van Haren, gehuwd met Adriana de Kort, werkman te Tilburg;
4. Johanna de Kort, landbouwster te Diessen;
5. Adriaan de Kort, landbouwer te Bladel;
6. Peter de Kort, dienstknecht te Oisterwijk;
7. Cornelia de Kort (Cornelis de Kort was reeds overleden).

In 11 kopen bracht de Beekse notaris Frencken de boerderij op de Lage Haghorst aan de man:

1^e koop: huis en *verdere getimmertens*, nrs. 1202, 1204, 1205, 1179, 784 en 763, groot 3.15.40 ha.. Het goed was jaarlijks belast met f 1,25 aan de kerk van Vaessen en f 1,- aan de Armen van Diessen. Door de verkopers werd toegestaan om achter de schuur 16 are *af te vlaggen.*

2^e koop: *de Voorste Geukens* (nr.s 729-730), 1.1.30 ha.;

3^e koop: *de Achterste Geukens* (nrs. 712-713), 0.47.90 ha.;

4^e koop: hooiland *de Keizer* (nr. 1198), 0.57.40 ha.;

5^e koop: bouwland *de Ligtstee* (nr. 1196), 1.13.10 ha. Dit perceel had het recht van voorpoting (d.w.z. stukje gemeeynt opplanten) en was jaarlijks belast met f 1,75 aan het Bossche Geefhuis.

6^e koop: hooiland en schaarbos *de Hooyen* (nrs. 1189-1192), 0.57.75 ha.;

7^e koop: hooiland *de Elsschot* (nr. 1193), 0.31.40 ha.;

8^e koop: bouwland *Dijkveldeke* (nr. 800), 0.46.50 ha.;

9^e koop: weiland *Ke detjes* (nr. 1206); 0.23.45 ha.;

10^e koop: weiland *Hutheide* (nr. 1170), 0.39.90 ha.;

11^e koop: alle voorgaande kopen in massa.

Bij boerderij hoorde klein huisje

Getuigen bij deze openbare verkoping waren burgemeester Maximiliaan van Deijk en veldwachter Pieter Groeneweg. De toewijzing van de verkoop vond plaats in de Diessense herberg van Josephus van den Berg op 2 november van dat jaar. Koop 1 en 2 gingen voor f 1665,- naar Hendrik Peeters. Hij verklaarde de boerderij voor zichzelf en zijn vrouw Digma van Beurden alsmede voor zijn zwagers Jan Adriaan en Lambert van Beurden gekocht te hebben. De laatste was schaapsherder in Bergen op Zoom. Leerlooier Johannes Goossens uit Middelbeers en de Diessense boeren Cornelis van der Meijs, Godefridus Heuvelmans en Adriaan van Elderen kochten de overige percelen.

Hendrik Peeters kreeg drie kinderen in 'boerderij Vermeer': Antonius, Cornelis en Maria. Hij overleed op de Haghorst op 11 december 1893. Onder toezicht van notaris Hordijk uit Vessem werden drie boeren aangesteld om de waarde van de inboedel en alle onroerende

ghoederen te schatten. Dat waren Willem de Laat, Bastiaan van Spreeuwel en Antonius Bosmans die allen in de buurt woonden. Men kwam tot het volgende overzicht:

Huis, tuin met de gronden	f 3766,-
Roerende goederen incl. vee	f 2195,25
Te goed op de Rijkspostspaarbank	f 300,-
Contant geld	f 15,-
Huisje met gronden	f 285,-
Weiland en bouwland	f 260,-

Totaal	f 6821,25

Alle erfgenamen kregen een som geld toebedeeld. Alleen Antonius Peeters en zijn zwager Cornelius van Riel namen samen het roerende en onroerende goed over. Na enkele jaren vond er een 'scheiding en deling der gemeenschappelijke goederen' plaats. Op 10 november 1909 verschenen Antonius Peeters en Cornelis van Riel, gehuwd met Maria Peeters, wederom voor notaris Hordijk uit Vessem. Nu werd de complete boerderij, inmiddels groot 14.8.92 ha., geheel op naam van Antonius Peeters gezet. De waarde werd geschat op f 7300,- zodat Van Riel f 3650,- beurde.

Antonius Peeters kreeg geen opvolgers voor zijn boerderij. Hij bouwde voor zichzelf en zijn vrouw, Van Korven genaamd, een mooi nieuw huis aan de huidige Julianastraat in Diessen., waar later schoolmeester Loonen zou gaan wonen. De opvolger in de boerderij op de Lage Haghorst was Piet de Punder, die afkomstig was uit Zeeland. Het adres was toen B4. Later woonde er nog familie Van Bavel en enige jaren geleden werd de boerderij volledig gerenoveerd door familie Vermeer.